

Kasb-hunar maktabida o'qituvchilarning darslarda qo'llaydigan pedagogik metodlari.

Normurodov Abror Azamat o'g'li

Qarshi tumani 1-son kasb hunar maktabi o'quv

ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotatsiya: Ushbu maqolada Kasb-hunar maktablarida o'qituvchilar kasbiy ta'lim olayotgan o'quvchilar uchun samarali ta'lim tajribasini osonlashtirish uchun turli xil pedagogik usullardan foydalanadilar. Ushbu usullar kasbiy ta'lim oluvchilarning o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun maxsus ishlab chiqilgan bo'lib, ularni amaliy ko'nikmalar, sohaga oid bilimlar va tanlagan sohalarida muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan amaliy tajriba bilan ta'minlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: kasb, maktab, o'quvchilar, innovatsiyalar, innovatsion o'qitish strategiyalari, pedagogik usullar.

Kasb-hunar maktablari o'qituvchilari innovatsion o'qitish strategiyalari va tajribaviy o'rganish yondashuvlarini o'z ichiga olgan holda, o'quvchilarni ishchi kuchi talablariga tayyorlaydigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratadilar. Kasb-hunar maktablarida qo'llaniladigan asosiy pedagogik usullardan biri tajriba asosida o'qitishdir. Bu yondashuv amaliy tajribalar orqali o'rganishga urg'u beradi, bu esa o'quvchilarga nazariy bilimlarni real sharoitlarda qo'llash imkonini beradi. Amaliy mashg'ulotlar, simulyatsiyalar va sohaga tegishli loyihalar bilan shug'ullanib, o'quvchilar tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradilar va kelajakdagi kasblari haqida qimmatli tushunchalarga ega bo'ladilar. Kasb-hunar maktablari o'qituvchilari ko'pincha o'z o'quv dasturlariga loyiha asosidagi ta'limni kiritadilar. Bu usul o'quvchilarga o'z ta'lim sohalarida hamkorlik qilish, tadqiqot qilish va real

muammolarni hal qilishni talab qiladigan loyihalarni tayinlashni o'z ichiga oladi. Loyihaga asoslangan ta'lim orqali o'quvchilar o'zlarining tanlagan sohalarida amaliy tajriba orttirish bilan birga jamoaviy ishlash, muloqot va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshiradilar. Kasb-hunar maktablari o'qituvchilari tomonidan qo'llaniladigan yana bir samarali pedagogik yondashuvlardan biri kompetensiyaga asoslangan ta'limdir. Bu usul muayyan kasbda muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan aniq ko'nikma va malakalarni egallashga qaratilgan. O'qituvchilar o'quvchilarni ushbu kompetensiyalarni namoyish etish qobiliyatiga qarab baholaydilar, bu esa o'quvchilarning ishchi kuchi talablariga yaxshi tayyorlanishini ta'minlaydi. Mehnatga asoslangan ta'lim sinfdagi o'qitishni amaliy ish tajribasi bilan birlashtiradigan qimmatli pedagogik usuldir. O'quvchilar haqiqiy ish muhitida amaliy tajriba orttirish uchun amaliyot, shogirdlik yoki ish joyidagi treninglarda qatnashadilar. Ushbu yondashuv o'quvchilarga sohaga oid ko'nikmalarni rivojlantirish, professional tarmoqlarni qurish va sinfdagi bilimlarni real dunyo stsenariylarida qo'llash imkonini beradi. Muammoli ta'lim – o'quvchilarga o'z ta'lim sohasi bilan bog'liq real muammolar yoki qiyinchiliklarni taqdim etuvchi o'quvchiga yo'naltirilgan pedagogik usul. O'quvchilar muammoni tahlil qilish, yechimlarni taklif qilish va muammoni hal qilish uchun strategiyalarni amalga oshirish uchun hamkorlikda ishlaydi. Ushbu yondashuv o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi, ularni kelajakdagi kasbiy faoliyatining murakkabligiga tayyorlaydi. Bugungi raqamli texnologiyalar asrida kasb-hunar ta'limida texnologiya integratsiyasi muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar ta'lim natijalarini yaxshilash uchun simulyatsiya, virtual haqiqat va sanoatga xos dasturiy ta'minot kabi texnologiya vositalaridan foydalanadilar. Texnologiyani o'qitish amaliyotiga kiritish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga texnik ko'nikmalar, raqamli savodxonlik va sanoat standartidagi vositalar va texnologiyalar bilan tanishishlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Kasb-hunar maktablarida o'quvchilarni qiziqtirish va ularning bilim olish tajribasini oshirishda interfaol usullar hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'quvchilar o'z nuqtai nazarlari bilan o'rtoqlashishlari, savollar berishlari va kasbiy mavzu bo'yicha dialogga kirishishlari mumkin bo'lgan guruh muhokamalariga yordam beradi. Guruh muhokamalari hamkorlik, tanqidiy fikrlash va muloqot qobiliyatlarini rivojlantiradi. O'qituvchilar o'rganish tushunchalarini mustahkamlash uchun amaliy mashg'ulotlar, ko'rgazmalar va amaliy mashqlarni o'z ichiga olgan interfaol seminarlar o'tkazadilar. Seminarlar o'quvchilarga o'z ko'nikmalarini qo'llash va darhol fikr-mulohazalarni olish imkoniyatini beradi. O'qituvchilar o'quvchilarni o'qituvchi rolini o'z zimmalariga olishga va tengdoshlariga tushunchalarni tushuntirishga undaydilar. Tengdoshlar bilan o'qitish faol o'rganishga, hamkorlikka va o'quvchilar boshchiligidagi muhokamalar orqali mavzuni chuqurroq tushunishga yordam beradi. O'qituvchilar videolar, simulyatsiyalar va interfaol taqdimotlar kabi multimedia vositalaridan kontentni vizual jozibador va interaktiv tarzda yetkazish uchun foydalanadilar. Multimedia taqdimotlari turli xil o'rganish uslublariga mos keladi va o'quvchilarning faolligini oshiradi. O'qituvchilar o'rganishni yanada interaktiv va qiziqarli qilish uchun viktorinalar, musobaqalar va mukofotlar kabi o'yinlashtirish elementlarini o'z ichiga oladi. Gamifikatsiya o'quvchilarni faol ishtirok etishga, maqsadlar qo'yishga va ularning taraqqiyotini qiziqarli va qiziqarli tarzda kuzatishga undaydi. Ushbu interfaol usullarni o'qitish amaliyotiga kiritgan holda, kasb-hunar maktablari o'qituvchilari o'quvchilarning turli ehtiyojlari va o'rganish uslublariga mos keladigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratadilar, pirovardida ularning ta'lim tajribasini oshiradilar va ularni tanlagan kasb-hunar sohasida muvaffaqiyatga tayyorlaydilar.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, kasb-hunar maktablari o'qituvchilari dinamik va qiziqarli ta'lim muhitini yaratish uchun tajribaviy ta'lim, loyihaga asoslangan ta'lim, kompetensiyaga asoslangan ta'lim, mehnatga asoslangan ta'lim, muammoli o'rganish va texnologiya integratsiyasi kombinatsiyasidan foydalanadilar. Bu pedagogik usullar o'quvchilarga o'zlari tanlagan kasblar bo'yicha ustunlik qilish va mehnat faoliyatida muvaffaqiyat qozonish uchun zarur bo'lgan ko'nikma, bilim va amaliy tajribani egallash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1. Pedagogika. Ensiklopediya. 1-jild. A-Yo (mas'ul muharrir R.Safarova) -T.: 2015*
- 2. Жураев Б.Т. Деятельность педагога по гуманизации учебно-воспитательного процесса //Научные школы. Молодежь в науке и культуре XXI в.: материалы междунар. науч.-творч. форума. - 2017. - Т. 31.*
- 3. Жураев Б.Т. Социально-духовное развитие студентов //Россия-Узбекистан. Международные образовательные и социально-культурные технологии: векторы развития. - 2019. - С. 22-23.*
- 4. Davronov I.E., Jurayev B.T. Pedagogik va psixologik fanlarni o'qitish metodikasi. "Durdona" nashriyoti, -Buxoro, 2019.*
- 5. Олимов Ш.Ш. Некоторые вопросы организации урока на основании педагогических технологий //Молодой ученый. - 2013. - №. 5. - С. 752-754.*